

IV Małopolskie Dyktando Niepodległościowe

„Po polsku o historii”

dla uczniów kl. IV-VI szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych
województwa małopolskiego w roku szkolnym 2016/2017

ETAP WOJEWÓDZKI

28 października 2016 roku

Instrukcja dla osoby czytającej dyktando

Szanowni Państwo!

1. Tekst należy przeczytać trzykrotnie:

a) pierwszy raz – w całości

b) drugi raz wolniej, dyktując po jednym zdaniu

➤ zdania wielokrotnie złożone należy podzielić na mniejsze, logiczne części, zgodnie z interpunkcją

➤ znaki interpunkcyjne mogą być sygnalizowane jedynie przez intonację, a nie nazywane

➤ bardziej rozbudowane zdania można przeczytać ponownie

c) trzeci raz – znów w całości.

2. Łączny czas dyktanda (kodowanie, pisanie dyktanda i oddanie pracy) nie może przekroczyć 45 min.

3. Udział w Konkursie ma być dla uczniów przede wszystkim okazją do rozwijania zainteresowań humanistycznych i dociekliwości poznawczej: językowej i historycznej, dlatego zadbajmy o spokój i tonujmy rywalizację.

Dziękujemy!

Tekst dyktanda dla uczniów SZKOŁY PODSTAWOWEJ

Było ich tylko trzystu szesnastu

Przez lata zapomniani, a dokonali rzeczy naprawdę niezwykłych.

Pojawiali się bezszelestnie i niespodziewanie zadawali wrogowi cios. Znikali tak, jak przybyli – niezauważenie.

Cichociemni to polscy żołnierze-spadochroniarze przeszkoleni w Szkocji do walki konspiracyjnej w czasie II wojny światowej. Werbunek do formacji był ochotniczy i niejawny. Podczas długiego, specjalistycznego szkolenia kandydaci musieli nauczyć się sztuki przetrwania w trudnych warunkach i na nieznanym terenie. Kursy dywersji i sabotażu uświadamiały im zadania, które musieli wkrótce podejmować. Nieodzowna była zmiana tożsamości i kamuflaż, bo przerzuty do Polski odbywały się na terytoriach okupowanych przez Niemców. Po złożeniu przysięgi przybierali pseudonimy. Było ich tylko trzysta szesnaścioro, a wśród nich jedna kobieta – Elżbieta Zawacka. Dzisiaj ostatnim żyjącym cichociemnym jest Aleksander Tarnawski. W jego 95. urodziny zainaugurowano Rok Cichociemnych.

Przypomnijmy: 75 lat temu pierwsi trzej cichociemni wylądowali na polach wsi Dębowiec koło Skoczowa. Żołnierze mieli ze sobą pocztę, pieniądze, radiostację i broń. Po wielu perypetiach dotarli do Warszawy, wykonując powierzoną im misję.

O wyjątkowej roli heroicznym komandosów wiedzą małopolscy harcerze. W setne urodziny generała Stefana Bałuka wykonali mural na jednej ze ścian dworca autobusowego w Krakowie.

Numizmatyków na pewno zainteresuje dziesięciozłotowa moneta wyemitowana dla uhonorowania 75. rocznicy pierwszego zrzutu cichociemnych.

Imię legendarnych skoczków przyjęła Jednostka Wojskowa GROM, która kontynuuje ich tradycje.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej podjął uchwałę o ustanowieniu roku 2016 Rokiem Cichociemnych. W uzasadnieniu napisano: „Powinni mieć stałe miejsce w panteonie polskich bohaterów narodowych”.